

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 681/2023-51

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného Mgr. Martinom Pohovejom, advokátom, Záhradnícka 37, Bratislava, proti európskemu zatýkaciemu rozkazu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 1Tp/99/2019 z 2. decembra 2019, príkazu na zatknutie Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 1Tp/99/2019 z 28. októbra 2019 a proti medzinárodnému zatýkaciemu rozkazu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 1Tp/99/2019 zo 26. októbra 2019 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Návrhu na odklad vykonateľnosti **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 7. apríla 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj svojho práva na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) európskym zatýkacím rozkazom Okresného súdu Bratislava V [(ďalej len „okresný súd“); v súčasnosti Mestský súd Bratislava I] sp. zn. 1Tp/99/2019 z 2. decembra 2019 (ďalej len „európsky zatýkací rozkaz“), príkazom na zatknutie okresného súdu sp. zn. 1Tp/99/2019 z 28. októbra 2019 (ďalej len „príkaz na zatknutie“) a medzinárodným zatýkacím rozkazom okresného súdu sp. zn. 1Tp/99/2019 z 26. októbra 2019 (ďalej len „medzinárodný zatýkací rozkaz“). Navrhuje odložiť vykonateľnosť európskeho zatýkacieho rozkazu, príkazu na zatknutie a medzinárodného zatýkacieho rozkazu a následne ich zrušiť.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol obvinený z trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom únosu podľa § 210 ods. 1 Trestného zákona.

3. Sťažovateľom napadnuté príkazy a rozkaz boli vydané v rámci predmetného trestného konania.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že európsky zatýkací rozkaz bol v prípravnom konaní vydaný bez návrhu príslušného prokurátora, a teda v rozpore so zákonom. Rovnako aj príkaz na zatknutie bol vydaný v rozpore so zákonom bez návrhu prokurátora. Príkaz na zatknutie je taktiež nedostatočným spôsobom odôvodnený. Podľa sťažovateľa neexistuje dôvod na ďalšie trvanie medzinárodného zatýkacieho rozkazu, čo vyplýva aj zo samotného stanoviska príslušného vyšetrovateľa. Poukazuje na skutočnosť, že je trestne stíhaný za dva prečiny a v jeho prípade sa nepredpokladá uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody.

5. Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že vo svojej veci podal podnet na príslušnú prokuratúru a následne aj opakovaný podnet, avšak ku dňu podania ústavnej sťažnosti nebol o jeho vybavení vyrozumený.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práva na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces podľa čl. 47 charty.

III.1. K namietanému porušeniu práv európskym zatýkacím rozkazom a príkazom na zatknutie:

7. Z doplnenia ústavnej sťažnosti doručeného ústavnému súdu 7. septembra 2021 a jeho príloh vyplýva, že európsky zatýkací rozkaz a príkaz na zatknutie boli okresným súdom odvolané z dôvodu, že boli vydané bez návrhu príslušného prokurátora. Sťažovateľ sa tak vo vzťahu k nim domohol nápravy pred samotným okresným súdom, resp. orgánmi činnými v trestnom konaní.

8. Medzi európskym zatýkacím rozkazom a príkazom na zatknutie, ktoré boli medzičasom odvolané, a sťažovateľom označenými právami vzhľadom na uvedené neexistuje príčinná súvislosť.

9. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (m. m. III. ÚS 28/2021, II. ÚS 69/2023).

III.2. K namietanému porušeniu práv medzinárodným zatýkacím rozkazom:

10. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že k realizácii medzinárodného zatýkacieho rozkazu dosiaľ nedošlo. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že v prípade jeho realizácie

bude mať sťažovateľ možnosť brániť svoje práva (predovšetkým základné právo na osobnú slobodu), keď o jeho osobne budú rozhodovať príslušné cudzie a následne aj vnútroštátne súdy (m. m. II. ÚS 290/2021).

11. Pokiaľ ide o dané štádium konania, ústavný súd v záujme naplnenia materiálnej ochrany práv sťažovateľa medzinárodný zatýkací rozsah preskúmal s ohľadom na ním namietané porušenie práv, predovšetkým práva na súdnu ochranu. V uvedenom rozsahu preveril, či na vydanie medzinárodného zatýkacieho rozkazu boli splnené zákonné predpoklady.

12. Ústavný súd v tomto smere zdôrazňuje, že nie je prieskumným súdom a jeho úlohou nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

13. Z predloženého medzinárodného zatýkacieho rozkazu vyplýva, že tento bol príslušným súdom vydaný podľa § 490 ods. 1 v spojení s § 490 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku na návrh príslušnej prokuratúry s tým, že sťažovateľ sa v čase jeho vydania nachádzal na neznámom mieste. Okresný súd poukázal na vznesenie obvinenia sťažovateľovi pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 Trestného zákona a pre prečin únosu podľa § 210 ods. 1 Trestného zákona, a to (skrátene, pozn.) na základe toho, že sťažovateľ mal počas súdom určeného styku maloletých s ním ako otcom odňať maloletých synov z opatrovania matky bez jej súhlasu, pričom maloletí synovia boli matke zverení do osobnej starostlivosti, a cez územie [REDAKOVANÉ] s nimi vstúpiť na územie [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľ nebol dostupný cez telefón a matke maloletých synov cez svoju právnu zástupkyňu oznámil, že so synmi odišiel do [REDAKOVANÉ]. Okresný súd konštatoval, že sťažovateľ sa od 24. novembra 2019 (deň spáchania predmetných trestných činov, pozn.) zdržiava mimo územia Slovenskej republiky (z návrhu na vydanie medzinárodného zatýkacieho rozkazu vyplýva, že sťažovateľ mal s deťmi vstúpiť na územie [REDAKOVANÉ] a následne sa s nimi premiestniť do [REDAKOVANÉ]; z medzinárodného zatýkacieho rozkazu vyplýva, že predošlé bydlisko sťažovateľa bolo v [REDAKOVANÉ] a jeho posledné zistené bydlisko je v [REDAKOVANÉ]) a že jeho trestné stíhanie nie je premlčané, pričom horná hranica trestnej sadzby sú 3 roky, resp. 5 rokov.

14. Z príslušného návrhu na vydanie medzinárodného zatýkacieho rozkazu vyplýva o. i. aj to, že sťažovateľ je (bol) stíhaný aj pre prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona a už v minulosti sa mal pokúsiť o únos maloletých synov. Príslušný prokurátor taktiež poukázal na potrebu chrániť práva a právom chránené záujmy maloletých detí, ich bezpečnosť a stabilizáciu ich výchovného prostredia, ktoré bolo v dôsledku konania sťažovateľa „hrubým spôsobom narušené“.

15. Na základe už uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že odôvodnenie medzinárodného zatýkacieho rozkazu možno považovať v okolnostiach danej veci za dostatočné presvedčivé,

a teda aj ústavnoprávne udržateľné. Okresný súd v okolnostiach danej veci poukázal na skutočnosť, že sťažovateľ sa v čase jeho vydania nachádzal na neznámom mieste (pravdepodobne v Spojených štátoch amerických), a to aj s maloletými deťmi, ktoré boli zverené do osobnej starostlivosti matky. Samotný medzinárodný zatýkací rozkaz obsahuje náležitosti podľa § 490 ods. 3 Trestného poriadku (označenie sťažovateľa, právnu kvalifikáciu trestného činu a opísanie skutkového deja, doslovné znenie zákonných ustanovení, podľa ktorých sa trestný čin posudzuje), čo napokon nebolo spochybňované ani samotným sťažovateľom, ktorý svoju argumentáciu proti nemu založil na jeho nedôvodnosti. V danej veci bola zo strany okresného súdu primeraným spôsobom odôvodnená aj skutočnosť, že prítomnosť sťažovateľa, ktorý s deťmi zverenými do starostlivosti matky bez jej vedomia a súhlasu odišiel na neznáme miesto v [REDAKOVANÉ], na úkonoch trestného konania nebolo možné v danom čase zabezpečiť iným spôsobom. Okresný súd teda v primeranej miere odkázal na okolnosti danej veci a z nich vyplývajúcu potrebu vydania medzinárodného zatýkacieho rozkazu.

16. Ústavný súd v tomto smere pripomína, že jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je konať ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale preskúmať zlučiteľnosť opatrenia s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02, III. ÚS 324/2016). Úlohou ústavného súdu teda nie je prehodnocovať skutkové a právne závery všeobecného súdu, ale presvedčiť sa, že tieto závery rešpektujú mantinely základných práv a slobôd, ktoré sú v danej veci „v stávke“. Ako už bolo uvedené, garancie sťažovateľom označených práv boli v tejto veci rešpektované.

17. Ak sa sťažovateľ domnieva, že v čase po vydaní medzinárodného zatýkacieho rozkazu nastali, resp. existujú konkrétne okolnosti zakladajúce dôvod na odvolanie medzinárodného zatýkacieho rozkazu [§ 491 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku], tieto má s ohľadom na právomoc ústavného súdu v prvom rade adresovať príslušnému všeobecnému súdu, v ktorého právomoci je aj odvolanie medzinárodného zatýkacieho rozkazu.

18. Vzhľadom na už uvedené bolo potrebné aj túto časť ústavnej sťažnosti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.3. K návrhu na odklad vykonateľnosti:

19. Sťažovateľ navrhol odložiť vykonateľnosť napadnutého príkazu na zatknutie a napadnutého európskeho zatýkacieho rozkazu a napadnutého medzinárodného zatýkacieho rozkazu.

20. Zo záverov uvedených v častiach III.1. a III.2. tohto uznesenia a odmietnutia ústavnej sťažnosti je zrejmé, že neexistuje relevantný dôvod na odloženie vykonateľnosti predmetného príkazu a rozkazov.

21. Vzhľadom na uvedené ústavný súd tomuto návrhu nevyhovel (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu